

Sínia del Patxó

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Torrent de la Planota
Emplaçament Sota el turó de Bellver , a tocar del torrent de la Planota

Coordenades:

Latitud: 41.39563
Longitud: 1.65428
UTM Est (X): 387501
UTM Nord (Y): 4583551

Classificació

Número de fitxa 08304 - 104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle s.XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 016A00013

Fitxes associades:

[Torrent de La Planota o de Bellver](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro
Data de registre de la fitxa: dj., 15/01/2004 - 01:00

Descripció

Antiga sínia ubicada al Nord del terme de Vilobí, a l'àrea del torrent de la Planota. Es tracta d'una estructura formada per un pou d'uns 110 cm de diàmetre excavat al terra que connecta directament amb la mina d'aigua i es troba revestit amb rajoles. A la superfície, la boca del pou es protegeix amb una estructura rectangular feta amb maons de 165 cm de llargada x 110 d'amplada x 65 cm d'alçada. A ambdós costats d'adossen dos braços rectangulars que s'adossen a la base de 58 cm d'ample x 120 de llarg x 65 d'alçada, sobre els quals es recolzen els dos eixos, la roda central i la de pinyons, i el fust horitzontal que finalitzava en un arnés per l'animal. Actualment la boca de la sínia es troba protegida per una reixa metàl·lica. En aquesta ocasió es pot apreciar perfectament com aquesta base quadrangular es recolza sobre dos arcs molt rebaixats fets amb tres files de maons, i que permeten el pas d'una estructura circular a una quadrangular. Es tracta d'una sínia de rosari. Cap als anys 1915-1920, les necessitats d'aigua van anar creixent degut a l'extensió del regadiu, i això va provocar la construcció de sínies al costat dels pous. La sínia era semblant a un pou, amb el seu túnel i boca, i es connectava mitjançant un corredor amb la mina del pou, la qual cosa l'omplia d'aigua. L'aigua de la sínia s'extreia mitjançant un procedint mecànic, que consistia en dos eixos lligats, un vertical i un altre horitzontal, que movien una roda entorn a la qual es col·locava una cadena que anava justa dintre d'un tub. L'aigua es dipositava directament a l'estructura quadrangular que servia de bassa. Als eixos es lliga una biga de fusta de gran llargada, a l'extrem de la qual penja un tros de couro. Aquest aparell servia per lligar un animal que donava voltes i feia girar els eixos, la roda i la cadena per extreure l'aigua. Les sínies construïdes a finals dels anys vint ja no eren de catúfols, sinó de rosari. Així l'aigua era pouada per una cadena que anava justa dintre d'un tub. Aquest tub, de tant en tant, s'estrenyia per tal de permetre la recollida de l'aigua. D'igual forma que amb els catúfols, l'aigua de la sínia anava a parar mitjançant una canalització a la bassa, on s'acumulava.

Història

La construcció de la sínia pot datar-se entorn als anys 1915-1920, quan el creixement del regadiu i les necessitats d'aigua van impulsar la construcció massiva de sínies al terme. El nom de la sínia "del Patxó" es troba sempre relacionat amb el nom de la partida on es troba ubicada, que normalment coincideix amb el nom del propietari que en aquells moments va impulsar la seva construcció.

